

Szczecin

STOWARZYSZENIE
SZCZECIŃSKIEGO OBSZARU
METROPOLITALNEGO

Stowarzyszenie dla metropolii

Jednorodny system komunikacji zbiorowej, spójne planowanie przestrzenne, wspólny system gospodarowania odpadami zintegrują Szczecin i gminy ościenne. Rozwiązaniem tych zagadnień zajmuje się Stowarzyszenie Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego.

SSOM działa od września 2009 r. i kontynuuje działalność Samorządowego Stowarzyszenia Współpracy Regionalnej. Obecnie oprócz Szczecina i Województwa Zachodniopomorskiego zrzesza 11 innych jednostek samorządowych. W sumie samorządy wchodzące w skład Stowarzyszenia tworzą obszar o powierzchni ponad 2,3 tys km kw, który zamieszkuje nieco ponad 640 tys. osób. Warto pamiętać, że Szczecin jako jedyne miasto w Polsce ma możliwości stworzenia transgranicznego obszaru metropolitalnego. Stąd prace Stowarzyszenia obejmują również przygraniczne samorządy niemieckie. U podstaw powołania SSOM leży przekonanie, że obecny jednolity model gminy nie stwarza wystarczających możliwości rozwoju i realizacji ponadgminnych projektów infrastrukturalnych, których celem jest trwały i zrównoważony rozwój całego regionu, zwiększenie jego międzynarodowej roli oraz poprawa jakości życia wszystkich jego mieszkańców. Rozwój obszarów metropolitalnych to jeden z najważniejszych czynników służących podnoszeniu rangi i konkurencyjności regionu na arenie krajowej oraz międzynarodowej. Utworzenie Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego (SOM) wiąże się z podjęciem działań, które w konsekwencji doprowadzą do wzmocnienia związków między Szczecinem a obszarami przyległymi, do wypracowania i wdrożenia spójnego systemu urbanizacji, zintegrowania sieci transportowej i łączności, wzmocnienia kapitału społecznego. Pociągnie to za sobą wzrost gospodarczy i zmniejszenie negatywnych skutków migracji do innych części kraju.

Planowanie przestrzenne

Od kwietnia 2010 r. trwają prace nad „Koncepcją rozwoju transgranicznego regionu metropolitalnego Szczecina – część polska”. Porozumienie w tej sprawie podpisali Województwo Zachodniopomorskie, SSOM, Świnoujście, Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Pomerania. Granice Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego oraz transgranicznego regionu metropolitalnego Szczecina (TRMS) zostały wstępnie określone w Koncepcji Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego. Faktyczny przebieg granic wymaga jednak szczegółowych badań i analiz na terenie pogranicza Polski i Niemiec. Efektem podpisanego porozumienia będzie stworzenie opracowania o charakterze regionalnego studium zagospodarowania przestrzennego. Powstanie m.in. dzięki współpracy polskich i niemieckich urbanistów i planistów. W opracowaniu mają być wskazane granice faktycznego oddziaływania miasta Szczecina, umożliwiające zdefiniowanie transgranicznego obszaru metropolitalnego. Rezultatem projektu będą

wytyczne kształtowania przestrzeni planistycznej przełamujące bariery granicy państwowe i stworzenie spójnej polityki rozwoju przestrzennego dla obszaru wskazanego w opracowaniu jako TRMS. W dokumencie uwzględnione zostaną priorytety rozwoju regionu i planowane programy inwestycyjne.

Wspólna komunikacja

Kilkukrotnie członkowie Stowarzyszenia dyskutowali nad sposobem integracji komunikacji zbiorowej na terenie SOM. Jednym ze sposobów jest wprowadzenie tzw. karty miejskiej – uniwersalnego biletu na środki transportu publicznego. Poruszane też były kwestie wprowadzenia nowoczesnych systemów informacyjnych których zadaniem jest usprawnienie funkcjonowania komunikacji publicznej. System taki wprowadza Szczecin (patrz obok). Zakłada się, że obejmie on cały SOM. Jego zalety to:

- dostęp do bieżąco aktualizowanej informacji w czasie rzeczywistym o funkcjonowaniu komunikacji publicznej, poprzez umieszczenie na przystankach tablic dynamicznej informacji przystankowej,
- dynamiczna informacja pasażerska poprzez uruchomienie strony internetowej dla pasażerów, którzy będą mogli w sposób prosty wyszukać pojazd lub przystanek i uzyskać informacje o rzeczywistym / szacowanym czasie przyjazdu pojazdów do danego przystanku,
- system informacji przez SMS poprzez wysłanie odpowiedniego kodu przystanku i otrzymaniu zwrotnej informacji o rzeczywistych czasach odjazdu najbliższych pojazdów komunikacji miejskiej,
- możliwość korzystania z systemu elektronicznego biletu okresowego funkcjonującego w oparciu o elektroniczny nośnik danych, zintegrowany z systemem Karty Strefowej w Strefie Płatnego Parkowania Szczecin,
- poprawa bezpieczeństwa w komunikacji publicznej poprzez umieszczenie w pojazdach systemu monitoringu wizyjnego.

Odpady w jednym miejscu

Spójny system gospodarki odpadami w SOM to jeden z najważniejszych tematów podejmowanych w pracy Stowarzyszenia. System powstanie w oparciu o Zakład Termicznego Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Szczecinie. Obsługiwać on będzie gminy wchodzące w skład SOM. Szczecin przygotowuje się do budowy ZTUO. Powstanie on na Ostrowie Grabowskim. Wartość przedsięwzięcia szacuje się na ok. 600 mln zł. Około 40 proc. kosztów pochodzących będzie ze środków Unii Europejskiej. Przewiduje się, że Zakład powstanie do roku 2015. Po oddaniu

do użytku przetwarzanych w nim będzie ok. 150 tys. ton odpadów rocznie. Realizacja przedsięwzięcia zapewni możliwość:

- zapobiegania powstawaniu odpadów i zmniejszenia ilości wytwarzanych odpadów; odzysku odpadów, ich ponownego wykorzystania i recyklingu;
- redukcji ilości odpadów ulegających biodegradacji i kierowanych na składowisko bez ich uprzedniego przetworzenia;
- minimalizacji ilości odpadów wytwarzanych i deponowanych na składowisko odpadów komunalnych;
- bezpiecznego dla środowiska ostatecznego unieszkodliwiania odpadów pozbawionych wartości materiałowych i energetycznych;
- pozyskania energii elektrycznej i ciepła z unieszkodliwianych odpadów.
- ograniczenie składowania odpadów w sposób niekontrolowa-

Nazwa gminy	Ludność ogółem	Powierzchnia w km ²
Miasto Szczecin	406 307	301
Miasto Stargard Szczeciński	69 870	48
Gmina Stargard Szczeciński	11 673	318
Miasto Police	41 804	252
Gmina i Miasto Goleniów	34 090	443
Miasto i Gmina Gryfino	31 469	254
Gmina Dobra	15 581	110
Gmina Kołbaskowo	10 061	105
Gmina Stare Czarnowo	3 781	153
Gmina Kobylanka	4 191	122
Gmina Nowe Warpno	1 641	198
Razem	630 468	2304

Źródło: Słownik SSM, źródło: GUS Szczecin, XII 2009 r.

Szczecin – przejrzysta komunikacja miejska

Montaż elektronicznych tablic na przystankach, uruchomienie informacji sms i w internecie, wdrożenie elektronicznego biletu okresowego, stworzenie centrum monitoringu i zarządzania komunikacją miejską, to najważniejsze elementy nowoczesnego systemu zarządzania komunikacją miejską, który wdrożony zostanie w Szczecinie.

Na początku listopada miasto podpisało umowę na „Wykonanie i drożenie systemu zarządzania flotą pojazdów komunikacji miejskiej Miasta Szczecin” – etap I”. Koszt realizacji systemu w Szczecinie to ponad 6,8 mln zł. Ma być gotowy latem 2011 r. Wprowadzenie systemu przyczyni się do monitorowania usług przewozowych, pozwoli na gromadzenie i analizę informacji o rzeczywistej liczbie pasażerów i szczytach komunikacyjnych, co w konsekwencji przyczyni się do dostosowania rozkładów jazdy do potrzeb mieszkańców. Najważniejszym jednak celem uruchomienia systemu jest zapewnienie pasażerom dostępu do bieżąco aktualizowanej informacji o funkcjonowaniu komunikacji oraz poprawa ich bezpieczeństwa podczas podróży. Służyć temu ma strona internetowa, informacja przez SMS, montaż 15 tablic elektronicznych, które znajdą się na najważniejszych przystankach, uruchomienie bezprzewodowego punktu dostępu do informacji pasażerskiej (bluetooth). Pojazdy komunikacji miejskiej wyposażone zostaną w niezbędne urządzenia pokładowe tj. autokomputery, przyciski alarmowe, czujniki lub bramki otwarcia drzwi, zestaw do komunikacji głosowej, monitoring wizyjny w czasie rzeczywistym. Uruchomione też będą stanowiska umożliwiające „wyrobienie” okresowego biletu elektronicznego oraz jego dotądowanie. Ponadto, Centrum

Sterowania i Zarządzania Komunikacją Miejską wyposażone zostanie w niezbędny system dla dyspozytorów ruchu zapewniający lokalizowanie pojazdów w mieście oraz komunikację tekstową i głosową z prowadzącymi.

System stanowić on będzie część projektu pn. „Poprawa funkcjonowania transportu miejskiego w aglomeracji szczecińskiej poprzez zastosowanie systemów telematycznych”. Ułatwi współpracę międzygminną w zakresie organizowania wspólnej komunikacji publicznej w ramach obszaru metropolitalnego. Planuje się włączenie do systemu taboru przewoźników obsługujących połączenia międzygminne oraz poszerzenie informacji pasażerskiej na gminy ościennie jak również wprowadzenie elektronicznego biletu jednorazowego będącego dobrą bazą do budowy systemu karty miejskiej i metropolitalnej. Ułatwi to wprowadzenie wspólnego biletu na realizację połączeń w ramach porozumień międzygminnych i ustalenia właściwego podziału kosztów komunikacji. Całość projektu będzie realizowana pod warunkiem uzyskania finansowania ze środków Unii Europejskiej. Wniosek w tej sprawie został złożony przez szczeciński Zarząd Dróg i Transportu Miejskiego.

Przykładowa tablica informacyjna

Nowoczesna centrala zarządzania ruchem

Biuro Stowarzyszenia Szczecińskiego
Obszaru Metropolitalnego
ul. Janosika 8
71-424 Szczecin
tel. 91 449 60 90
e-mail: biuro@som.szczecin.pl

Więcej informacji o działalności SSOM
www.som.szczecin.pl